

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Sayı : 56588836-952.01.04.02 / 1287861

17 / 3 / 2025

Konu : Hidro-Meteorolojik ve Jeolojik Kökenli Olayların Sebep Olduğu Afet ve Acil Durumlara İlişkin Hazırlık Çalışmaları

GENELGE
2025/02

Ülkemizde iklim kaynaklı ve mevsimsel geçişlere bağlı olarak aşırı yağışlar, ani sıcaklık artışları ile meydana gelen kar erimeleri neticesinde sel/su baskını, taşkın, heyelan, çamur/moloz akması, kaya düşmesi, çığ vb. hidro-meteorolojik ve jeolojik kökenli olaylar yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. Meydana gelen bu tür olayların afete dönüşmeden önlenmesi ve yol açabileceği kayıpların giderilmesi için öncesinde hazırlık yapılması, risk azaltma ve önlem çalışmalarının yerine getirilmesi hayati önem taşımaktadır.

Özellikle son haftalarda havaların mevsim normallerinin üzerine çıkması nedeniyle Rize Ardeşen, Artvin Hopa ve Sinop Türkeli ilçelerinde meydana gelen heyelanlar da göstermektedir ki, muhtemel hidro-meteorolojik ve jeolojik kökenli olaylar artış eğiliminde olup bu tür olaylar öncesinde birtakım önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu itibarla; Valiliklerinizce ilgili tüm paydaşların katılımı ile yetkili kurulların (İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu, İRAP İzleme ve Değerlendirme Kurulu, İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu vb.) uygun görülen periyotlarda toplanarak sel/su baskını, taşkın, heyelan, kaya düşmesi ve çığ gibi muhtemel afetlere karşı aşağıda sıralanan tedbirlerin zamanında alınmasına ihtiyaç duyulmuştur.

- 1) İliniz ve bölgenize ait meteorolojik verilerin, taşkın, heyelan, kaya düşmesi, çığ duyarlılık ve tehlike haritalarının, afet etüt raporlarının, afete maruz bölge bilgilerinin, imara esas raporların ve yerel halktan alınan bilgilerin kaynak veri olarak kullanılması,
- 2) AFAD Afet Risk Azaltma Sisteminde (ARAS) üretilen tehlike ve duyarlılık haritalarından faydalanılması,
- 3) En etkin erken uyarı mekanizmasının kurulması amacıyla; DSİ Taşkın Erken Uyarı Sisteminden (TEUS) faydalanılması için DSİ Bölge ve Şube Müdürlükleri ile, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Taşkın Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminden (TATUS) faydalanılması için Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Taşkın Tahmini ve Erken Uyarı Merkezi ile etkin işbirliği halinde olunması,
- 4) AFAD HAY (Haber Alma ve Yayma) Sistemi üzerinden SMS ve CMAS (Mobil Alarm Sistemi) ile uyarı mesaj gönderilmesi, ihtiyaç halinde belediye ve cami hoparlörlerinin kullanılması, yerel ve ulusal iletişim kanalları vasıtasıyla, kolay anlaşılabilir bir dilde vatandaşlarımızın muhtemel sel/su baskını, taşkın, heyelan, çığ vb olaylar öncesi, sırası ve sonrasında nasıl davranması gerektiği konusunda bilgilendirilmesi,
- 5) Eğitim/öğretim yapıları, hastaneler, turizm merkezleri, karayolları, köprüler ve viyadükler, menfezler, enerji ve haberleşme nakil hatları gibi kritik tesis ve altyapıların bulunduğu yerlerin bahse konu tüm afet risk değerlendirmelerinin ilgili ve sorumlu birimler tarafından yapılarak gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanması,
- 6) Muhtemel sel/su baskını ve taşkın öncesinde; bina bodrum katları ile yol alt ve üst geçitlerine özellikle dikkat edilmesi; gerekirse bodrum katlarının tahliyesinin sağlanması, alt ve üst geçitlerin yaya ve araç trafiğine kapatılması,
- 7) Önceki yıllarda afete maruz bölge olarak ilan edilmiş yerler ile heyelan, çamur/moloz akması, taşkın, kaya düşmesi, çığ vb. hidro-meteorolojik ve jeolojik kökenli afetler nedeniyle nakline karar verilmiş ancak nakil işlemi tamamlanmamış yerleşim yerlerinin tekrar kontrol edilerek gerekli önlemlerin alınması,

- 8) Kontrol Etütleri Programında yer alan yerleşim birimlerinin gerekli görülmesi halinde kontrol edilmesi, ARAS'ta yer alan heyelan, kaya düşmesi ve çığ duyarlılığı yüksek olan alanlarda bulunan yerleşim birimlerinin de takip edilerek yerleşik halka bilgi verilmesi,
- 9) Taşkın tahliye prosedürlerinin Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları dikkate alınarak belirlenmesi, vatandaşlarımızın tahliye olacakları alanları bilmesinin sağlanması, tahliye sırasında yanlarına alması gereken temel malzemeler konusunda bilgilendirme yapılması,
- 10) Meteorolojik uyarılar sonrası acil müdahale ekiplerinin teyakkuz durumuna geçirilmesi, 24 saat vardiyalı çalışma sisteminin uygulanması, ihtiyaç duyulan sayıda personel, araç ve ekipmanın sahada konuşlandırılması,
- 11) Sel/su baskını, taşkın, heyelan ve çığ riski yüksek yerlerde eğitim ve farkındalık faaliyetlerinin yürütülmesi, bu çalışmaların AFAD İl Müdürlükleri koordinesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte gerçekleştirilmesi konularında,

Yaşanabilecek can ve mal kayıplarını önlemek adına muhtemel hidro-meteorolojik ve jeolojik kökenli olaylar öncesinde, yukarıda belirtilen hususlara azami hassasiyet gösterilmesini önemle rica ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

Dağıtım: 81 İl Valiliğine